

5/2005/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2004. november 12-én elfogadva

a földgázszállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/C 25E/05)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ jelentős mértékben hozzájárult a földgáz belső piacának kialakításához. Ugyanakkor szükség van a keretszabályozás szerkezeti módosításaira ahhoz, hogy a még meglévő akadályokat sikerüljön felszámolni a belső piac végleges megvalósítása érdekében, különös tekintettel a földgáz-kereskedelemre. További műszaki szabályokra van szükség, különösen a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások, illetve a kapacitás-allokációs mechanizmusokat, a szűk keresztmetszet kezelésére vonatkozó eljárásokat érintő alapelvek, továbbá az átláthatósági követelmények tekintetében.
- (2) Az Európai Gázszabályozási Fórum (a továbbiakban: a Fórum) által 2002-ben elfogadott „A helyes gyakorlatra vonatkozó iránymutatások” első csoportjának végrehajtása és nyomon követése során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy az iránymutatásokban megállapított szabályok valamennyi tagállamban történő maradéktalan végrehajtása, illetve a gyakorlatban az egyenlő piacra jutási feltételek minimális biztosítékainak megteremtése érdekében szükséges, hogy ezek a szabályok végrehajthatók legyen.
- (3) A közös szabályok második csoportját „A helyes gyakorlatra vonatkozó második iránymutatások” címmel a Fórum 2003. szeptember 24-25-én tartott ülésén fogadták el, és e rendelet célja, hogy az említett iránymutatások alapján meghatározza a hálózati hozzáférésre és a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatásokra, a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárásokra, az átláthatóságra, valamint az egyensúlyo-

zásra és a kapacitási jogok kereskedelmére vonatkozó alapelveket és szabályokat.

- (4) A 2003/55/EK irányelv 15. cikke lehetővé teszi a kombinált szállítói és elosztói rendszerüzemeltetést. Ennek következtében e rendelet nem írja elő azoknak a nemzeti szállító- és elosztói rendszereknek az átalakítását, amelyek összhangban vannak a 2003/55/EK irányelv vonatkozó rendelkezéseivel és különösen annak 15. cikkével.
- (5) E rendelet hatálya kiterjed azokra a magasnyomású vezetésekre, amelyek a helyi elosztó vezetéseket összekötik a földgázhálózattal, és amelyeket elsődlegesen nem a helyi elosztás során használnak.
- (6) Szükség van annak meghatározására, hogy a hálózati hozzáférés díjait milyen kritériumok alapján kell megállapítani annak érdekében, hogy azok maradéktalanul megfeleljenek a megkülönböztetésmentesség elvének, a jól működő belső piac szükségleteinek, továbbá maradéktalanul figyelembe vegyék a rendszeregyensúly szükségleteit, és tükrözzék a felmerült tényleges költségeket, miközben biztosítják a megfelelő ösztönzést a hatékonyság tekintetében, beleértve a befektetések megfelelő megtérülését, és amennyiben szükséges, figyelembe veszik a szabályozó hatóságok által alkalmazott díjszabások összehasonlítását.
- (7) A hálózati hozzáférés díjának kiszámításánál lényeges figyelembe venni a felmerült tényleges költségeket, valamint a befektetések megfelelő megtérülésének, illetve az új infrastruktúra kialakítását célzó ösztönzések szükségességét. E tekintetben, különösen a vezetékek közötti hatékony verseny esetén, a díjszabások összehasonlítása lényeges szempont.
- (8) A díjak meghatározását célzó piaci alapú intézkedések, úgymint aukciók, alkalmazásának összeegyeztethetőnek kell lenniük a 2003/55/EK irányelvben meghatározott rendelkezésekkel.
- (9) Szükséges, hogy a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások közös minimumszabályai a gyakorlatban is biztosítsák a Közösség egész területén a hozzáférés egységes minimális szintjét, és biztosítsák, hogy a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások kellőképp összeegyeztethetők, valamint a jól működő belső földgázpiacból származó előnyök kiaknázhatók legyenek.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2004. április 20-i véleménye (HL C 104 E, 2004.4.30.), és a Tanács 2004. október 21-i közös álláspontja és az Európai Parlament .....-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL L 176., 2003.7.15., 57. o.

- (10) A szállítási rendszerüzemeltetők hálózatához történő, megkülönböztetésmentes hozzáférésre vonatkozó harmonizált szállítási szerződésekre vonatkozó hivatkozások nem jelentik azt, hogy egy bizonyos rendszerüzemeltető szállítási szerződésébe foglalt szerződési feltételeknek meg kell egyezniük az ugyanazon tagállam vagy egy másik tagállam másik szállítórendszerére vonatkozó szerződési feltételekkel, kivéve amennyiben minimumkövetelményeket állapítanak meg, amely minimumkövetelményeknek valamennyi szállítási szerződésnek meg kell felelnie.
- (11) A szerződéses hálózati szűk keresztmetszetek kezelése a gáz belső piacának végleges megvalósításának lényeges kérdése. Olyan közös szabályokat szükséges kialakítani, amelyek kiegyensúlyozzák a nem használt kapacitás felszabadításának szükségességét a „használd, vagy elveszíted” elvnek megfelelően a kapacitás birtokosainak azon jogaival, amely szerint a kapacitást akkor használják, amikor az szükséges, ugyanakkor fokozzák a kapacitás likviditását.
- (12) Bár a hálózatok fizikai keresztmetszete jelenleg ritkán okoz gondokat a Közösségben, ez a jövőben előfordulhat. Ezért szükséges a szűk keresztmetszetek kapacitás-allokációs alapelveit ilyen körülményekre vonatkozóan meghatározni.
- (13) A földgázhoz történő hatékony hozzáférés céljából a rendszerhasználóknak tájékoztatásra van szükségük, különösképpen a műszaki követelményekre és a rendelkezésre álló kapacitásra vonatkozóan annak érdekében, hogy kiaknázhassák a belső piac keretén belül felmerülő üzleti lehetőségeket. Ezen átláthatósági követelmények egységes minimumszabályait ki kell alakítani. A vonatkozó információk közzététele különböző eszközök útján történhet, beleértve az elektronikus eszközöket is.
- (14) A szállítási rendszerüzemeltetők által működtetett, megkülönböztetésmentes és átlátható földgáz-egyensúlyozási rendszerek lényeges mechanizmust jelentenek, különösen az újonnan piacra lépők esetében, akik számára teljes értékesítési portfóliójuk egyensúlyban tartása fokozottabb nehézséget jelenthet, mint azon társaságok számára, akik az adott piacon már régóta jelen vannak. Ezért meg kell határozni azokat a szabályokat, amelyek biztosítják, hogy a szállítási rendszerüzemeltetők ezeket a mechanizmusokat a hálózathoz való hozzáférés megkülönböztetésmentesen, átlátható és hatékony feltételeinek megfelelő módon működtessék.
- (15) Az elsődleges kapacitási jogok kereskedelme a versenyző piac fejlesztésének és a likviditás megerősítésének fontos része. Ezért e kérdésben e rendeletnek meg kell határozni az alapszabályokat.
- (16) Biztosítani kell, hogy a kapacitási jogokat szerző vállalkozások e jogokat értékesíteni tudják más, engedéllyel rendelkező vállalkozások részére is annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a megfelelő likviditási szint fenntartását a kapacitások piacán. Ez a megközelítés azonban nem zárja ki annak a rendszernek alkalmazását, amellyel a nemzeti szinten meghatározott és egy adott időszak során fel nem használt kapacitást nem megszakítható alapon újra elérhetővé teszik a piac számára.
- (17) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják az e rendeletben meghatározott szabályoknak, valamint az e rendelet értelmében elfogadott iránymutatásoknak való megfelelést.
- (18) Az e rendelethez csatolt iránymutatások tartalmazzák a helyes gyakorlatokra vonatkozó második iránymutatások alapján meghatározott különös részletes végrehajtási szabályokat. Adott esetben ezek a szabályok idővel változni fognak, figyelembe véve a nemzeti földgázrendszerek különbözőségeit.
- (19) Az e rendelet mellékletében foglalt iránymutatások módosítására irányuló javaslatát megelőzően a Bizottságnak a Fórum keretén belül előzetes konzultációt kell folytatnia a szakmai szervezetek által képviselt és az iránymutatások által érintett minden féllel, valamint a tagállamokkal, és fel kell kérnie a villamosenergia- és gázipari szabályozó hatóságok európai csoportját a közreműködésre.
- (20) A tagállamoknak és az illetékes nemzeti hatóságoknak meg kell adniuk a megfelelő információt a Bizottság számára. Ezeket az információkat a Bizottság bizalmasan kezeli.
- (21) E rendelet és az e rendelettel összhangban elfogadott iránymutatások nem érintik a közösségi versenyszabályok alkalmazását.
- (22) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal⁽¹⁾ összhangban kell elfogadni.
- (23) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a földgázszállító-rendszerekhez való hozzáférés feltételeire vonatkozó tisztességes szabályok kialakítását, maguk a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség a Szerződés 5. cikkében megállapított szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az említett célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket,

(¹) HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) E rendelet célja, hogy a nemzeti és regionális piacok jellegzetességeinek figyelembevételével megkülönböztetésmentes szabályokat állapítson meg a földgázszállító-rendszerekhez való hozzáférési feltételekre vonatkozóan, a földgáz belső piacának megfelelő működése érdekében.

Ez a célkitűzés magában foglalja harmonizált elvek megállapítását a díjak és a díjszámítás módszerei, a hálózathoz való hozzáférés és a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások létrehozása tekintetében, valamint a kapacitás-allokáció és a szűk keresztmetszetek kezelése, az átláthatósági követelményeknek, az egyensúlyozásra vonatkozó szabályoknak és az egyensúlyozási díjaknak a meghatározása, továbbá a kapacitás-kereskedelem elősegítése tekintetében.

(2) A tagállamok létrehozhatnak egy, a 2003/55/EK irányelvvel összhangban felállított és e rendelet követelményeinek megfelelő szervezetet vagy testületet egy vagy több olyan feladat ellátása céljából, amely feladat általában a szállítási rendszerüzemeltetőkhez tartozik.

2. cikk

Fogalom meghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában:

1. „szállítás”: a földgáz hálózaton, túlnyomórészt nagynyomású csővezetéken, de nem termelési csővezeték-hálózaton és nem az elsődlegesen a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeken történő szállítása a fogyasztókhöz történő eljuttatás céljából, kivéve a gázszolgáltatást;
2. „szállítási szerződés”: a szállítási rendszerüzemeltető által a rendszerhasználóval, a szállítás tárgyában kötött szerződés;
3. „kapacitás”: normál köbméter/időegységben vagy energiaegység/időegységben kifejezett maximális szállított mennyiség, amelyre a rendszerhasználó a szállítási szerződés előírásainak megfelelően jogosult;
4. „fel nem használt kapacitás”: az a nem megszakítható kapacitás, amelyet a rendszerhasználó a szállítási szerződés keretében szerzett, de nem nominált.
5. „szűk keresztmetszetek kezelése”: a szállítási rendszerüzemeltető kapacitás-portfóliójának kezelése, figyelembe véve

az optimális és maximális kihasználtságot a műszaki kapacitás, illetve a jövőbeni szűk keresztmetszetek és áteresztő pontok időben történő felmérése tekintetében;

6. „másodlagos piac”: az elsődleges piacon kívül értékesített kapacitás piaca;
7. „nominálás”: a rendszerhasználó előzetes jelentése a szállítási rendszerüzemeltető részére arról a tényleges áramlásról, amelyet a rendszerbe kíván betáplálni vagy onnan kivenni;
8. „újránominálás”: további jelentés a helyesbített nominálásról;
9. „rendszer egyensúly”: a szükséges szállítólétesítményeket is beleértve a szállítóhálózatra vonatkozó valamennyi helyzet, amikor a földgáz nyomása és minősége a rendszerüzemeltető által megállapított alsó- és felső határérték között marad annak érdekében, hogy a földgázszállítás műszaki szempontból garantálható legyen;
10. „egyensúlyozási időszak”: azon időszak, amelynek során egy energiaegységben kifejezett földgázmennyiség vétele a minden rendszerhasználó által ellentételezendő ugyanazon földgázmennyiség bevitelével a szállítóhálózatba, a szállítási szerződéssel vagy a üzemi és kereskedelmi szabályzattal összhangban;
11. „a rendszerhasználó”: egy szállítási rendszerüzemeltető ügyfele vagy potenciális ügyfele, valamint maguk a rendszerüzemeltetők is, amennyiben a szállításhoz kapcsolódóan feladatuk ellátásához az szükséges;
12. „megszakítható szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált, a megszakítható kapacitásra vonatkozó szolgáltatások;
13. „megszakítható kapacitás”: olyan gázszállítási kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető a szállítási szerződésben meghatározott feltételek értelmében megszakíthat;
14. „hosszú távú szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált egyéves vagy annál hosszabb időre szóló szolgáltatások;
15. „rövid távú szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált egy évnél rövidebb időre szóló szolgáltatás;
16. „nem megszakítható kapacitás”: nem megszakítható gázszállítási kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető szerződésben garantál;
17. „nem megszakítható szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált, a nem megszakítható kapacitásra vonatkozó szolgáltatások;

18. „műszaki kapacitás”: az a maximális biztos kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető kínálhat a rendszerhasználóknak, figyelembe véve a szállítóhálózatra vonatkozó rendszeregyensúlyt és üzemeltetési követelményeket;
19. „szerződéses kapacitás”: az a kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető szállítási szerződés keretében oszt ki a rendszerhasználónak;
20. „rendelkezésre álló kapacitás”: a műszaki kapacitásnak az a része, amelyet nem osztottak ki, de a rendszerben egy adott időpontban rendelkezésre áll;
21. „szerződéses szűk keresztmetszet”: az a helyzet, amikor a biztos kapacitás iránti kereslet szintje meghaladja a műszaki kapacitást;
22. „elsődleges piac”: közvetlenül a szállítási rendszerüzemeltető által értékesített kapacitás piaca;
23. „fizikai szűk keresztmetszet”: az a helyzet, amikor a tényleges szállítások iránti kereslet szintje egy adott időpontban meghaladja a műszaki kapacitást.
- (2) A 2003/55/EK irányelv 2. cikkében meghatározott, az e rendelet alkalmazása szempontjából lényeges fogalom meghatározásokat is alkalmazni kell, kivéve a 2003/55/EK irányelv 2. cikke 3) pontjában a szállításra vonatkozó fogalom meghatározást.

3. cikk

A hálózati hozzáférés díjai

(1) A szabályozó hatóságok által a 2003/55/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdése alapján jóváhagyott, a szállítási rendszerüzemeltetők által alkalmazott díjaknak, illetve a számításukhoz használt módszereknek, továbbá az irányelv 18. cikkének (1) bekezdése értelmében közzétett díjaknak átláthatóknak kell lenniük, figyelembe kell venniük a rendszeregyensúlyra és annak fejlesztésére vonatkozó szükségleteket, és a tényleges költségeket kell tükrözniük, miközben biztosítják a megfelelő ösztönzést a hatékonyság tekintetében, beleértve a befektetések megfelelő megtérülését, és – adott esetben – azt, hogy figyelembe veszik a szabályozó hatóságok által alkalmazott díjszabások összehasonlítását. A díjakat és a számításukhoz használt módszereket megkülönböztetésmentesen kell alkalmazni.

A tagállamok határozhatnak úgy, hogy a díjakat piaci alapú intézkedések, úgymint aukciók révén is meg lehet állapítani, amennyiben ezeket az intézkedéseket és az így elért bevételeket a szabályozó hatóság jóváhagyja.

A díjak, illetve a számításukhoz használt módszerek megkönnyítik a hatékony földgázkereskedelmet és a versenyt, miközben elkerülhetővé teszik a rendszerhasználók közötti keresztfinanszírozást, továbbá ösztönzik a befektetéseket, és biztosítják a szállítóhálózatok együttműködő-képességének fenntartását vagy kialakítását.

(2) A hálózati hozzáférés díjai nem korlátozhatják a piac likviditását, és nem torzíthatják a különböző szállítórendszerek határain átnyúló kereskedelmet. Amennyiben a díjszerkezet vagy az egyensúlyozási mechanizmusok közötti különbségek akadályoznák a szállítórendszereken keresztül történő kereskedelmet, a 2003/55/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdése ellenére, a szállítási rendszerüzemeltetők — szoros együttműködésben az illetékes nemzeti hatóságokkal — tevékenyen érvényt szereznek a díjszerkezetek és a díjszabási elvek konvergenciájának, beleértve az egyensúlyozást is.

4. cikk

Harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások

- (1) A szállítási rendszerüzemeltetők:
- biztosítják, hogy valamennyi rendszerhasználó számára megkülönböztetésmentesen nyújtanak szolgáltatásokat. A szállítási rendszerüzemeltetők különösen, amikor különböző ügyfelek számára ugyanazon szolgáltatást nyújtanak, ezt azonos szerződési feltételekkel vagy a 2003/55/EK irányelv 25. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően az illetékes hatóság által jóváhagyott harmonizált szállítási szerződések alkalmazásával, illetve üzemi és kereskedelmi kód használatával teszik;
  - egyaránt biztosítják a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos nem megszakítható és megszakítható szolgáltatásokat. A megszakítható kapacitás ára tükrözi a megszakítás valószínűségét;
  - hosszú távú és rövid távú szolgáltatásokat egyaránt nyújtanak a rendszerhasználók számára.
- (2) A nem szabványos kezdőnappal aláírt vagy a szabványos egyéves szállítási szerződéseknél rövidebb időtartamra kötött szállítási szerződések a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott elveknek megfelelően nem eredményezhetnek a szolgáltatás piaci értékét nem tükröző, önkényesen alkalmazott magasabb vagy alacsonyabb díjakat.
- (3) Adott esetben a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások a rendszerhasználók által nyújtott, hitelképességükre vonatkozó megfelelő garanciák megléte esetén nyújthatók. A garanciák nem képezhetnek jogosulatlan piacra lépési korlátot, valamint megkülönböztetésmentesnek, átláthatónak és arányosnak kell lenniük.

5. cikk

A kapacitás-allokációs mechanizmusok és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások elvei

(1) Valamennyi, a 6. cikk (3) bekezdésében említett releváns ponton elérhető maximális kapacitást a piaci szereplők számára – a rendszeregyensúly és a hatékony hálózatüzemeltetés figyelembevételével – hozzáférhetővé kell tenni.

(2) A szállítási rendszerüzemeltetőknek olyan, megkülönböztetésmentes és átlátható kapacitás-allokációs mechanizmusokat kell alkalmazniuk és közzétenniük, amelyek:

- a) megfelelő gazdasági jelzéseket adnak a műszaki kapacitás hatékony és maximális kihasználása érdekében, valamint megkönnyítik az új infrastruktúrába történő beruházást;
- b) a piaci mechanizmusokkal összeegyeztethetők, beleértve az azonnali piacokat és a kereskedési pontokat, ugyanakkor rugalmasak és képesek a változó piaci körülményekhez való alkalmazkodásra;
- c) összeegyeztethetők a tagállamok hálózat-hozzáférési rendszereivel.

(3) Amennyiben a szállítási rendszerüzemeltetők új szállítási szerződéseket kötnek, vagy újratárgyalják a már meglévő szállítási szerződéseket, a szerződéseknél a következő elveket figyelembe kell venni:

- a) szerződéses szűk keresztmetszet esetén a szállítási rendszerüzemeltető a fel nem használt kapacitását legalább a következő napra felkínálja megszakítható szolgáltatásként az elsődleges piacon,
- b) a rendszerhasználók – amennyiben úgy kívánják – jogosultak a kihasználatlan, szerződésben vállalt kapacitásukat a másodlagos piacon viszonteladásra bocsátani vagy alhaszonbérletbe adni. A tagállamok előírhatják, hogy a rendszerhasználók erről értesítsék vagy tájékoztassák a szállítási rendszerüzemeltetőket.

(4) Amennyiben a meglévő szállítási szerződésekben vállalt kapacitás kihasználatlan marad és szerződéses szűk keresztmetszet áll elő, a szállítási rendszerüzemeltetőknek a (3) bekezdést kell alkalmazniuk, kivéve, ha ez sértené a meglévő szállítási szerződésekben előírt kötelezettségeket. Amennyiben ez sértené a meglévő szállítási szerződéseket, a szállítási rendszerüzemeltetők – a (3) bekezdéssel összhangban – az illetékes hatóságokkal folytatott konzultációt követően a kihasználatlan kapacitás másodlagos piacon történő felhasználása iránti kérelmet nyújtanak be a rendszerhasználóhoz.

(5) Fizikai szűk keresztmetszet fennállása esetén a szállítási rendszerüzemeltetőnek vagy, adott esetben, a szabályozó hatóságoknak megkülönböztetésmentes, átlátható kapacitás-allokációs mechanizmusokat kell alkalmazniuk.

6. cikk

Átláthatósági követelmények

(1) A rendszerhasználók hatékony hálózati hozzáféréseinek eléréséhez szükséges műszaki információval együtt a szállítási rendszerüzemeltetők az általuk nyújtott szolgáltatásokkal és a vonatkozó alkalmazott feltételekkel kapcsolatos, részletes információt tesznek közzé.

(2) Az átlátható, objektív és megkülönböztetésmentes díjak biztosítása, valamint a földgázhálózat hatékony hasznosításának megkönnyítése érdekében a szállítási rendszerüzemeltetők vagy

az illetékes nemzeti hatóságok a díj kialakításáról, annak módszereiről és struktúrájáról ésszerűen és kellően részletezett információt tesznek közzé.

(3) Az általuk nyújtott szolgáltatásokról valamennyi szállítási rendszerüzemeltető a műszaki, a szerződésben vállalt és a rendelkezésre álló kapacitásokról minden releváns pont tekintetében – beleértve a betáplálási és kiadási pontokat – számszerűsített információt tesznek közzé rendszeresen és folyamatosan, valamint szabványosított, felhasználóbarát módon.

(4) A szállítórendszerek releváns pontjait – amelyekről az információt közzé kell tenni – a rendszerhasználókkal folytatott konzultációt követően az illetékes hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.

(5) Amennyiben a szállítási rendszerüzemeltető úgy ítéli meg, hogy titoktartási okokból nem jogosult valamennyi kért adatot közzétenni, engedélyt kell kérnie az illetékes hatóságoktól az érintett pontra vagy pontokra vonatkozó információ közzétételének korlátozására.

Az illetékes hatóságok az engedélyt eseti alapon megadhatják vagy elutasíthatják, különös figyelemmel a jogos üzleti titok tiszteletben tartásának szükségességére és a földgáz belső versenypiacának megteremtésére vonatkozó célkitűzésre. Amennyiben az engedélyt megadták, a rendelkezésre álló kapacitást közzé kell tenni azon számszerűsített adatok feltüntetése nélkül, amelyek a titoktartást megsérthetnék.

Az e bekezdésben említett engedély nem adható meg, amennyiben ugyanazon a ponton három vagy több rendszerhasználó rendelkezik szerződésben vállalt kapacitással.

(6) A szállítási rendszerüzemeltetők az e rendeletben előírt információt mindig értelmezhető formában, mennyiségileg egyértelmű és könnyen hozzáférhető módon, valamint megkülönböztetésmentes módon teszik közzé.

7. cikk

Egyensúlyozási szabályok és az egyensúlytól való eltérést kiszabott díjak

(1) Az egyensúlyozási szabályok – amelyeket tisztességes, megkülönböztetésmentes és átlátható módon kell kialakítani – objektív kritériumokon alapulnak. Az egyensúlyozási szabályok a valós rendszerigényeket tükrözik, figyelembe véve a szállítási rendszerüzemeltető rendelkezésére álló forrásokat.

(2) Nem piaci alapú egyensúlyozási rendszerek esetében a toleranciaszinteket úgy kell meghatározni, hogy azok vagy a szezonalitást tükrözzék, vagy a szezonalitásból eredő toleranciaszintnél magasabb toleranciaszintet eredményezzenek, és tükrözzék a szállítórendszer valós műszaki képességeit. A toleranciaszintek a valós rendszerigényeket tükrözik, figyelembe véve a szállítási rendszerüzemeltető rendelkezésére álló forrásokat is.

(3) Az egyensúlyozási díjaknak nagy mértékben költségalapúnak kell lenniük, ugyanakkor megfelelő ösztönzőknek kell lenniük annak érdekében, hogy a rendszerhasználók kiegyensúlyozzák az általuk betáplált és vételezett gáz mennyiségét. Az egyensúlyozási díjaknak el kell kerülniük a rendszerhasználók közötti keresztfinanszírozást és nem akadályozhatják az új piaci szereplők piacra lépését.

Az egyensúlyozási díj kiszámítására vonatkozó valamennyi módszert és végleges díjat az illetékes hatóságoknak vagy adott esetben a szállítási rendszerüzemeltetőnek kell közzé tennie.

(4) A szállítási rendszerüzemeltetők bírságot vehetnek ki azokra a rendszerhasználókra, akiknek a szállítórendszerbe történő betáplálása és abból történő vételezése az (1) bekezdésben említett egyensúlyozási szabályok szerint nincs egyensúlyban.

(5) A felmerülő tényleges egyensúlyozási költségeket meghaladó bírságokat – amelyeket az illetékes hatóságoknak jóvá kell hagyniuk – a díjszámításnál oly módon kell figyelembe venni, hogy az ne csökkentse az egyensúlyozáshoz fűződő érdeket.

(6) Annak érdekében, hogy a rendszerhasználóknak lehetőségük legyen kellő időben történő korrekciós intézkedések végrehajtására, a szállítási rendszerüzemeltetőknek a rendszerhasználó egyensúlyozási helyzetéről elegendő, kellő időben rendelkezésre álló, megbízható, on-line hozzáférhető információt kell biztosítaniuk. A szolgáltatott információ szintjének tükröznie kell a szállítási rendszerüzemeltető rendelkezésére álló információ szintjét. Az információ szolgáltatásáért kiszabott díjat – amennyiben van ilyen – az illetékes hatóságok hagyják jóvá és a szállítási rendszerüzemeltető teszi közzé.

(7) A földgáz-kereskedelem megkönnyítése érdekében a tagállamok biztosítják, hogy a szállítási rendszerüzemeltetők az egyensúlyozási rendszerek harmonizálása, valamint az egyensúlyozási díjak struktúráinak és szintjeinek ésszerűbbé tétele érdekében erőfeszítéseket tesznek.

8. cikk

A kapacitási jogok kereskedelme

Valamennyi szállítási rendszerüzemeltető ésszerű lépéseket tesz a kapacitási jogokkal való szabad kereskedelem lehetővé tételére és megkönnyítésére. Valamennyi üzemeltető harmonizált szállítási szerződéseket és eljárásokat dolgoz ki az elsődleges piac tekintetében a másodlagos kapacitáskereskedelem megkönnyítése érdekében, valamint elismeri az elsődleges kapacitásjogok átruházását, amennyiben a rendszerhasználók erről értesítik. A harmonizált szállítási szerződésekről és eljárásokról a szabályozó hatóságokat értesíteni kell.

9. cikk

Iránymutatások

(1) Adott esetben az e rendelet céljának megvalósításához szükséges minimális harmonizálási szintet biztosító iránymutatások a következőket határozzák meg:

a) a 4. cikkel összhangban, a harmadik fél hozzáférést biztosító szolgáltatások részleteit, beleértve a szolgáltatások jellegét, időtartamát és ezekre a szolgáltatásokra vonatkozó egyéb követelményeket;

b) az 5. cikkel összhangban, szerződéses szűk keresztmetszet esetén a kapacitás-allokációs mechanizmusok és a szűk keresztmetszeteket kezelő eljárások alkalmazásának alapjául szolgáló elvek részleteit;

c) a 6. cikkel összhangban, a rendszerhasználók számára a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez szükséges műszaki információk meghatározásának és az átláthatóság követelményeinek megfelelő valamennyi releváns pont meghatározásának részleteit, beleértve az összes vonatkozó helyen közzéteendő információt és ezen információk közzétételének időbeli ütemezését.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt kérdésekre vonatkozó iránymutatásokat a melléklet határozza meg. Az iránymutatásokat a Bizottság módosíthatja; a módosítást a 14. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell megtenni.

(3) Az e rendelet értelmében elfogadott iránymutatások alkalmazása és módosítása tükrözi a nemzeti gázrendszerek közötti különbségeket, és nem teszik szükségessé a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozó, közösségi szintű, egységes, részletes feltételek meglétét. Az iránymutatások ugyanakkor a földgáz belső piacához szükséges, megkülönböztetésmentes és átlátható hálózati hozzáférési feltételek elérése érdekében betartandó minimumkövetelményeket határozhatnak meg, amelyeket a nemzeti földgázhálózatok közötti különbségek figyelembe vételével kell alkalmazni.

10. cikk

Szabályozó hatóságok

A tagállamok a 2003/55/EK irányelv 25. cikke értelmében létrehozott szabályozó hatóságai az e rendeletben meghatározott feladataik ellátása során biztosítják az e rendelet, valamint az e rendelet 9. cikke alapján elfogadott iránymutatások betartását.

Adott esetben ezek a hatóságok együttműködnek egymással és a Bizottsággal.

11. cikk

Információszolgáltatás

A tagállamok és a szabályozó hatóságok a Bizottság kérésére megadják a 9. cikk alkalmazásához szükséges valamennyi információt.

A szükséges információ összetettségének és az információszolgáltatás sürgősségének figyelembevételével a Bizottság ésszerű határidőt tűz ki, amelyen belül az információt meg kell adni.

12. cikk

A tagállamok joga további részletes intézkedésekről történő rendelkezésre

Ez a rendelet nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy az e rendeletben, valamint a 9. cikkben említett iránymutatásokban meghatározott rendelkezéseknél részletesebb rendelkezéseket tartalmazó intézkedéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be.

13. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok meghatározzák az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és megteszik a végrehajtásukhoz szükséges valamennyi intézkedést. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok legkésőbb 2006. július 1-jéig értesítik a Bizottságot e rendelkezésekről, és haladéktalanul értesítik minden későbbi, azokat érintő módosításról is.

(2) Az (1) bekezdés értelmében meghatározott szankciók nem büntetőjogi jellegűek.

14. cikk

A bizottság eljárása

(1) A Bizottság munkáját a 2003/55/EK irányelv 30. cikke által létrehozott bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikke rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében megállapított határidő három hónap.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

15. cikk

A Bizottság jelentése

A Bizottság figyelemmel kíséri e rendelet végrehajtását. A 2003/55/EK irányelv 31. cikkének (3) bekezdése szerint elkészí-

tett jelentésében a Bizottság az e rendelet alkalmazásának tapasztalataira is kitér. A jelentés különösen vizsgálja, hogy a rendelet milyen mértékben biztosította sikeresen a megkülönböztetésmentes és költségalapú hálózati hozzáférési feltételeket a földgázszállító-hálózatokhoz, annak érdekében, hogy elősegítse a fogyasztók választását egy jól működő belső piacon, valamint az ellátás biztonságát hosszú távon. Amennyiben szükséges, a jelentést megfelelő javaslatok, illetve ajánlások kísérik.

16. cikk

Eltérések és mentességek

Ez a rendelet nem alkalmazandó a következők tekintetében:

a) a tagállamok földgázszállító-rendszerei, a 2003/55/EK irányelv 28. cikke alapján adott eltérések időtartama alatt; azok a tagállamok, amelyek részére a 2003/55/EK irányelv 28. cikke értelmében eltérést nyújtottak, kérelmezhetik a Bizottságtól az e rendeletről való, az e pontban említett eltérés lejártánál időpontjától számított legfeljebb 2 évig terjedő átmeneti eltérést;

b) a tagállamok közötti rendszerösszekötők, és a meglévő infrastruktúra jelentős mértékű kapacitásbővítései, valamint azoknak az infrastruktúráknak a módosításai, amelyek lehetővé teszik a 2003/55/EK irányelv 22. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett azon új gázellátási források bevonását, amelyek mentesítésben részesülnek ugyanazon irányelv 18., 19., 20. cikkének és a 25. cikke (2), (3) és (4) bekezdésének rendelkezései alól, amennyiben mentesülnek a jelen albekezdésben említett rendelkezések alól; illetve

c) azon földgázszállító-rendszerek, amelyek részére eltérést nyújtottak a 2003/55/EK irányelv 27. cikke alapján.

17. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2006. július 1-től kell alkalmazni a 9. cikk (2) bekezdésének második mondata kivételével, amelyet 2007. január 1-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

MELLÉKLET

IRÁNYMUTATÁSOK

1. A HARMADIK FÉL HOZZÁFÉRÉSÉVEL KAPCSOLATOS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL

2. A KAPACITÁS-ALLOKÁCIÓS MECHANIZMUS ÉS A SZŰK KERESZTMETSZETEK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ ELVEK, ÉS AZ EZEK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ALKALMAZÁSA SZERZŐDÉSES SZŰK KERESZTMETSZET ESETÉN
3. A RENDSZERHASZNÁLÓK SZÁMÁRA A RENDSZERHEZ VALÓ HATÉKONY HOZZÁFÉRÉSHEZ SZÜKSÉGES MŰSZAKI INFORMÁCIÓK MEGHATÁROZÁSA ÉS AZ ÁTLÁTHATÓSÁG KÖVETELMÉNYEI SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS PONTOK MEGHATÁROZÁSA, VALAMINT AZ ÖSSZES RELEVÁNS PONTNÁL KÖZZÉTÉENDŐ INFORMÁCIÓKAT ÉS EZEN INFORMÁCIÓK KÖZZÉTÉTELÉNEK IDŐBELI ÜTEMEZÉSÉT

1. A HARMADIK FÉL HOZZÁFÉRÉSÉVEL KAPCSOLATOS SZOLGÁLTATÁSOK

- (1) A szállítási rendszerüzemeltetők nem megszakítható és megszakítható szolgáltatásokat nyújtanak legalább egynapos időtartamra.
- (2) A harmonizált szállítási szerződéseket és az egységes üzemi és kereskedelmi szabályzatot olyan módon kell kialakítani, hogy az megkönnyítse a rendszerhasználók által szerződésben lekötött kapacitás kereskedelmét és újrafelhasználását, anélkül, hogy ez a kapacitások felszabadítását akadályozná.
- (3) A szállítási rendszerüzemeltetők a rendszerhasználókkal történő megfelelő konzultációkat követően üzemi és kereskedelmi szabályzatokat és harmonizált szerződéseket dolgoznak ki.
- (4) A szállítási rendszerüzemeltetők az Európai Szövetség a Gázkereskedelem Korszerűsítéséért - gáz szekciójának (EASEE-gas) keretén belül történő elfogadását követően végrehajtják a szabványosított nominálási és újranominálási eljárásokat. Információs rendszereket és elektronikus kommunikációs megoldásokat dolgoznak ki, hogy megfelelő adatokkal lássák el a rendszerhasználókat és egyszerűsítsék a tranzakciókat, úgymint a nominálásokat, a kapacitásra vonatkozó szerződéskötést és a rendszerhasználók között a kapacitásjogok átadását.
- (5) A visszaigazolási idők minimalizálása érdekében a szállítási rendszerüzemeltetők az iparág legjobb gyakorlata szerint harmonizálják a hivatalos kérelmezési eljárásokat és a visszaigazolási időket. Legkésőbb 2006. július 1-ig rendelkeznek on-line képernyős kapacitásfoglaló és -visszaigazoló rendszerekről, nominálási és újranominálási eljárásokról, amennyiben az ilyen eljárásokról az EASEE-gas-on belül megegyezés született.
- (6) A szállítási rendszerüzemeltetők a rendszerhasználóknak nem számolnak fel külön díjat a szállítási szerződésekkel kapcsolatos, az általános szabályok és eljárások szerint intézett tájkoztatási kérelmekért és tranzakciókért.
- (7) Az olyan tájkoztatási kérelmekért, amelyek rendkívüli vagy túlzott költségekkel járnak – úgymint megvalósíthatósági tanulmányok – külön díjakat lehet felszámolni, feltéve, hogy a díjak kellően indokolhatóak.
- (8) A szállítási rendszerüzemeltetők együttműködnek más szállítási rendszerüzemeltetőkkel saját hálózataik karbantartásának összehangolása tekintetében, annak érdekében, hogy minimalizálják a rendszerhasználóknak és más területek szállítói rendszerüzemeltetőinek nyújtott szállítási szolgáltatások megszakadását, valamint, hogy azonos előnyöket biztosíthassanak az ellátás biztonsága tekintetében, beleértve a tranzitszállítást is.
- (9) A szállítási rendszerüzemeltetők évente legalább egyszer, előre meghatározott határidőre – megfelelő időben eszközölt előzetes értesítéssel – közzé teszik az összes olyan tervezett karbantartási időszakot, amely érintheti a rendszerhasználóknak a szállítási szerződésekből eredő jogait, valamint az ilyen vonatkozású üzemeltetési információkat. Ennek tartalmaznia kell a tervezett karbantartási időszakok bármilyen változásának gyors és megkülönböztetésmentes nyilvánosságra hozatalát, továbbá a nem tervezett karbantartásokról szóló értesítést, amint ezen információ a szállítási rendszerüzemeltető számára rendelkezésre áll. A karbantartási időszakok alatt a szállítási rendszerüzemeltetők rendszeresen frissített információkat tesznek közzé a karbantartás részleteiről, várható időtartamáról és hatásáról.
- (10) A szállítási rendszerüzemeltetők napi bontásban naplót vezetnek a folyó karbantartásokról és a forgalom-megszakításokról, és azt kérésre az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátják. Az információkat kérésre bármely megszakadás által érintettek rendelkezésére is bocsátja.

2. A KAPACITÁS-ALLOKÁCIÓS MECHANIZMUS ÉS A SZŰK KERESZTMETSZETEK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ ELVEK, ÉS AZ EZEK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ALKALMAZÁSA SZERZŐDÉSES SZŰK KERESZTMETSZET ESETÉN

2.1. A kapacitás-allokációs mechanizmus és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások alapjául szolgáló elvek

- (1) A kapacitás-allokációs mechanizmus és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások elősegítik a verseny kialakulását és a kapacitás likvid kereskedelmét, és összeegyeztethetők a piaci mechanizmusokkal, többek között az azonnali piacokkal és a kereskedési pontokkal. Rugalmasak és képesek a változó piaci körülményekhez való alkalmazkodásra.
- (2) Ezek a mechanizmusok és eljárások figyelembe veszik az érintett rendszer egyensúlyát, valamint az ellátás biztonságát.
- (3) Ezek a mechanizmusok és eljárások nem akadályozzák új piaci szereplők piacra lépését, és nem támasztanak indokolatlan akadályokat a piacra lépéssel szemben. Nem akadályozzák meg a piaci résztvevőket – beleértve az újonnan piacra lépőket és a kis piaci részesedéssel rendelkező cégeket is – abban, hogy hatékonyan versenyezzenek.
- (4) Ezek a mechanizmusok és eljárások megfelelő gazdasági jelzéseket nyújtanak a műszaki kapacitás gazdaságos és maximális kihasználásához, valamint megkönnyítik az új infrastruktúrába történő beruházást.
- (5) A rendszerhasználókat tájékoztatni kell az olyan körülmény típusáról, amely érintheti a szerződésben lekötött kapacitás rendelkezésre állását. A megszakításról szóló információknak tükröznie kell a szállítási rendszerüzemeltető részére rendelkezésre álló információ szintjét.
- (6) Amennyiben rendszeregyensúlyi okok miatt a szerződéses szállítási kötelezettségek teljesítésében nehézségek mutatkoznak, a szállítási rendszerüzemeltetők értesítik a rendszerhasználókat, és késedelem nélkül megkülönböztetésmentes megoldást keresnek.

A szállítási rendszerüzemeltetők az eljárásokról – még azok bevezetése előtt – konzultálnak a rendszerhasználókkal, és egyeztetéseket folytatnak a szabályozó hatósággal.

2.2. Szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások szerződéses szűk keresztmetszet esetén

- (1) Amennyiben a szerződéses kapacitás kihasználatlan, a szállítási rendszerüzemeltetők ezt a kapacitást különböző időtartamú szerződések formájában megszakítható szolgáltatásként rendelkezésre bocsátják az elsődleges piacon, feltéve, hogy ezt a kapacitást az érintett rendszerhasználó nem ajánlja fel méltányos áron a másodlagos piacon.
- (2) A felszabadult megszakítható kapacitásból származó bevételeket az illetékes szabályozó hatóság által megállapított vagy jóváhagyott szabályok szerint kell felosztani. Ezek a szabályok összeegyeztethetők a rendszer hatékony és gazdaságos kihasználásának követelményével.
- (3) A felszabadult megszakítható kapacitás méltányos árát az illetékes szabályozó hatóság állapíthatja meg, figyelembe véve az adott konkrét körülményeket.
- (4) Adott esetben, a szállítási rendszerüzemeltetők tőlük elvárható erőfeszítést tesznek a felhasználatlan kapacitás legalább egyes részeinek a piacon nem megszakítható kapacitásként történő értékesítésére.

3. A RENDSZERHASZNÁLÓK SZÁMÁRA A RENDSZERHEZ VALÓ HATÉKONY HOZZÁFÉRÉSHEZ SZÜKSÉGES MŰSZAKI INFORMÁCIÓK MEGHATÁROZÁSA ÉS AZ ÁTLÁTHATÓSÁG KÖVETELMÉNYEI SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS PONTOK MEGHATÁROZÁSA, VALAMINT AZ ÖSSZES RELEVÁNS PONTNÁL KÖZZÉTÉENDŐ INFORMÁCIÓKAT ÉS EZEN INFORMÁCIÓK KÖZZÉTÉTELÉNEK IDŐBELI ÜTEMEZÉSÉT

3.1. A rendszerhasználók számára a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez szükséges műszaki információk meghatározása

A szállítási rendszerüzemeltetők legalább a következő információkat teszik közzé rendszereikről és szolgáltatásaikról:

- a) A nyújtott különböző szolgáltatások és azok díjainak részletes és átfogó leírása;
- b) Az ezen szolgáltatásokhoz rendelkezésre álló szállítási szerződések különböző típusai, és – adott esetben – az üzemi és kereskedelmi szabályzat és/vagy a valamennyi rendszerhasználóra vonatkozó jogokat és kötelezettségeket leíró általános feltételek, beleértve a harmonizált szállítási szerződéseket és egyéb vonatkozó dokumentumokat;

- c) A szállítórendszer használatokor alkalmazott harmonizált eljárások, beleértve a legfontosabb szakkifejezések definícióit;
- d) Kapacitás-allokációra, a szűk keresztmetszet kezelésére, továbbá a felhalmozás megelőzésére és az újra-felhasználásra vonatkozó eljárásokat meghatározó rendelkezések;
- e) A kapacitásoknak a másodlagos piacon, a szállítási rendszerüzemeltető viszonylatában folytatott kereskedelmére vonatkozó szabályok;
- f) Amennyiben alkalmazható, a szállítási és egyéb szolgáltatásokban külön díjazás nélkül szereplő rugalmassági és toleranciaszintek, valamint az ezen túlmenően nyújtott bármilyen rugalmasság és az annak megfelelő díjak;
- g) A szállítási rendszerüzemeltetők gázrendszerének részletes leírása, amely feltüntet minden olyan releváns pontot, amely összekapcsolja rendszerét más szállítási rendszerüzemeltetőkével és/vagy gáz infrastruktúrával – úgymint cseppfolyósított földgázzal (LNG) – valamint a 2003/55/EK irányelv 2. cikkének (14) bekezdésében meghatározott rendszerszintű szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúrával;
- h) A gáz minőségével és a nyomáskövetelményekkel kapcsolatos információk;
- i) A szállítási rendszerüzemeltetők által üzemeltetett rendszerhez való kapcsolódásra vonatkozó szabályok;
- j) Kellő időben nyújtott bármely információ a szolgáltatások vagy a feltételek tekintetében javasolt és/vagy tényleges változásokról, beleértve az a)-i) pontokban felsorolt tételeket.

3.2. Az átláthatóság követelményeire vonatkozó releváns pontok meghatározása

A releváns pontok tartalmazzák legalább a következőket:

- a) A szállítási rendszerüzemeltető által üzemeltetett hálózathoz tartozó minden betáplálási pont;
- b) A legfontosabb kiadási pontok és kiadási zónák, amelyek egy adott szállítási rendszerüzemeltető hálózati kiadási összkapacitásának legalább 50 %-át lefedik, beleértve minden olyan kiadási pontot és kiadási zónát, amely a hálózat kiadási összkapacitásának több, mint 2 %-át fedi le;
- c) A szállítási rendszerüzemeltetők különböző hálózatait összekötő valamennyi pont;
- d) Egy szállítási rendszerüzemeltető hálózatát LNG-terminállal összekötő valamennyi pont;
- e) Minden lényeges pont egy adott szállítási rendszerüzemeltető hálózatán belül, beleértve a gázkereskedési pontokhoz kapcsolódó pontokat. Minden olyan pontot lényegesnek kell tekinteni, ahol a tapasztalatok alapján fizikai szűk keresztmetszet fellépése valószínűsíthető;
- f) Minden olyan pont, amely egy adott szállítási rendszerüzemeltető hálózatát a 2003/55/EK irányelv 2. cikkének (14) bekezdésében meghatározott rendszerszintű szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúrához kapcsolja.

3.3. Valamennyi releváns ponton közzéteendő információ és ezen információk közzétételének időbeli ütemezése

- (1) A szállítási rendszerüzemeltetők valamennyi releváns ponton a kapacitási helyzetre vonatkozó, napokra lebontott, következő információkat teszik közzé az Interneten rendszeresen és folyamatosan, valamint szabványosított, felhasználóbarát módon:
  - a) mindkét áramlási irány maximális műszaki kapacitását;
  - b) az összes szerződésben lekötött és megszakítható kapacitást;
  - c) a rendelkezésre álló kapacitást.
- (2) A szállítási rendszerüzemeltetők a rendelkezésre álló kapacitásokat valamennyi releváns pont tekintetében legalább 18 hónapos időszakra előre közzé teszik, és ha új információ áll rendelkezésre, ezt az információt legalább havonta vagy gyakrabban frissítik.
- (3) A szállítási rendszerüzemeltetők a rövid távú (a következő napra vagy hétre felkínált) szolgáltatások rendelkezésre állásának napi frissítéseit többek között a nominálások, a mindenkori szerződéses kötelezettségek és a rendelkezésre álló kapacitások rendszeres, hosszú távú – éves bontásban legfeljebb 10 évre vonatkozó – előrejelzései alapján teszik közzé.

- (4) Az átviteli rendszerüzemeltetők a múltbéli maximális és minimális havi kapacitás-kihasználtsági arányt és a valamennyi releváns ponton áthaladó átlagos éves áramlást folyamatosan közzé teszik az előző három évre vonatkozóan.
  - (5) A szállítási rendszerüzemeltetők legalább három hónap valós összesített gázforgalmáról napi bontásban naplót vezetnek.
  - (6) A szállítási rendszerüzemeltetők valamennyi kapacitás-lekötési szerződésről és minden egyéb, a rendelkezésre álló kapacitások kiszámításával és hozzáférésükkel kapcsolatos lényeges olyan információról tényleges nyilvántartást vezetnek, amelyhez az illetékes nemzeti hatóságoknak feladataik ellátása érdekében hozzá kell férniük.
  - (7) A szállítási rendszerüzemeltetők a rendelkezésre álló szolgáltatások díjának számítására, valamint a rendelkezésre álló kapacitás on-line ellenőrzésére felhasználóbarát eszközöket biztosítanak.
  - (8) Amennyiben a szállítási rendszerüzemeltetők az (1), (3) és (7) bekezdéssel összhangban nem tudnak információt közzé tenni, konzultálnak az illetékes nemzeti hatóságokkal és a lehető leghamarabb – de legkésőbb 2006. december 31-ig – végrehajtási cselekvési tervet állítanak össze.
-

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

1. 2003. december 12-én a Bizottság az EK-Szerződés 95. cikke alapján a gázvezeték-hálózatokhoz való hozzáférésről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatot nyújtott be.
2. A Gazdasági és Szociális Bizottság 2004. június 2-án nyilvánított véleményt a javaslatról.
3. Az Európai Parlament 2004. április 20-án elfogadta az első olvasatot követő véleményét, melyben 41 módosítást hagyott jóvá. A Bizottság nem nyújt be módosított javaslatot.
4. A Tanács 2004. november 12-én elfogadta közös álláspontját a Szerződés 251. cikkének megfelelően.

II. A JAVASLAT CÉLKITŰZÉSE

A javaslat célja, hogy a harmadik feleknek a tagállamok gázvezeték-hálózataihoz való hozzáférése vonatkozó igazságos és részletes szabályok megállapításával kiegészítse a múlt évben elfogadott, a földgáz belső piacára vonatkozó (2003/55/EK) irányelvet, figyelembe véve a nemzeti és regionális piacok sajátosságait. A javaslat párhuzamosnak tekinthető – a belső piaci programcsomag részeként elfogadott – a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről szóló 1228/2003/EK rendelettel. A javaslat az Európai Gázszabályozási Fórum (Madridi Fórum) önkéntes megállapodáson alapuló iránymutatásaira épül, melyeket a javasolt rendelet kötelező erővel ruház majd fel.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

- a) Az *Európai Parlament 41 módosítása* kapcsán a Tanács a Bizottságot követte, amennyiben
  - a következő 22 módosítást elfogadta:
    - egészben (esetenként újrafogalmazással): 7., 12., 15., 18–21., 23., 26., 32., 34. és 39–41.,
    - részben: 1., 4., 25.,
    - elvben: 3., 13., 29., 36. és 38., illetve
  - a következő 18 módosítást tartalmi és/vagy formai okból elutasította: 2., 5., 8–11., 14., 16–17., 22., 24., 27., 30–31., 35., 37., 42. és 43.

A Tanács továbbá hallgatólagosan elfogadta a 33. módosítást.

- b) A *bizottsági javaslat* kapcsán a Tanács bizonyos – az alábbiakban kifejtett – további (tartalmi és/vagy formai) módosításokat vezetett be.

A Bizottság minden, a Tanács által a bizottsági javaslattal kapcsolatban tett módosítást elfogadott.

2. EGYEDI MEGJEGYZÉSEK

- a) A Tanács által a rendelettervezetben tett **főbb módosítások** a következőket érintik: a 9. cikkben említett iránymutatásokat, melyek alkalmazási körét a Tanács leszűkítette; a bizottsági javaslatból a Tanács törölte különösen a Bizottság azon lehetőségét, hogy a bizottsági eljárás útján új iránymutatásokat fogadjon el; ugyanakkor meghagyta a Bizottság számára azt a hatáskört, hogy a rendelettervezet mellékletében megállapított iránymutatásokat *módosítsa*; ezek az iránymutatások a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatásokat, a kapacitásallokációs mechanizmusok elveit, illetve a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárásokat és az átláthatósági követelményeket érintik. A Tanács egy további bekezdéssel egészítette ki a 9. cikket, amely világosan kimondja, hogy az iránymutatásoknak, azok alkalmazásának és jövőbeni módosításainak tükrözniük kell a nemzeti gázrendszerek közti különbségeket.

Ezen túlmenően a Tanács egy új cikket (16. cikk) illesztett a rendelettervezetbe, amely megerősíti, hogy a 2003/55/EK irányelv által biztosított vonatkozó eltéréseket és mentességeket e rendelet esetében is alkalmazni kell.

A Tanács továbbá 2005. július 1-jéről 2006. július 1-jére halasztotta a rendelet alkalmazásának időpontját, a 9. cikk (2) bekezdésének kivételével, amely 2007. január 1-jétől alkalmazandó (17. cikk).

b) Az egyéb módosítások különösen a következőket érintik:

- 2. cikk (1) bekezdés 1. pont: a Tanács némiképpen módosította a szállítás fogalmát annak tisztázása érdekében, hogy a fogalmat mely vezetékekre kell alkalmazni; e módosítással kapcsolatos az (5) preambulumbekkezdés beillesztése a tervezetbe;
- 2. cikk (1) bekezdés 4. és 18. pont: a Tanács két új fogalom meghatározást vezetett be („fel nem használt kapacitás” és „nem megszakítható szolgáltatások”);
- 2. cikk (1) bekezdés 23. és 24. pont: a Tanács törölte az új piaci szereplők és a kis piaci részesedéssel rendelkező szereplő fogalmát, mivel úgy vélte, hogy a rendeletet az összes piaci szereplőre ugyanúgy kell alkalmazni;
- 3. cikk (1) bekezdés, melyet a Tanács egy új, második albekezdéssel egészített ki, biztosítandó, hogy az aukciók alkalmazása a díjak meghatározásának lehetséges eszköze; e módosítással kapcsolatos a (8) preambulumbekkezdés beillesztése a tervezetbe;
- 5. cikk (4) bekezdés és 7. cikk (6) bekezdés: a Tanács az egyértelműség érdekében újrafogalmazta ezeket a rendelkezéseket;
- 6. cikk (4) bekezdés: e bekezdés második mondata – az alkalmazási kör pontosítása érdekében – módosult és különösen a kifejtés részletessége miatt a mellékletbe (3.2 bekezdés b) pont) került át;
- 11. cikk (2)–(5) bekezdés: a Tanács ezeket a bekezdéseket – majd ezt követően a 13. cikk (1) bekezdését is – törölte;
- A rendelettervezetbe az egyértelműség érdekében számos, a 2003/55/EK irányelvre történő kereszt-hivatkozást illesztettek; 3. cikk (1) és (2) bekezdés; 4. cikk (1) bekezdés; 10. cikk; 14. cikk; 15. cikk (lásd 36. módosítás);
- A Tanács továbbá – különösen a cikkek módosításait tükrözendő – a korábban említetteken túlmenően néhány új preambulumbekkezdéssel (a 3. módosításnak megfelelő (4), (7), (10), (16) és (19) preambulumbekkezdés) egészítette ki a rendelettervezetet.

IV. KÖVETKEZTETÉSEK

A Tanács úgy véli, hogy a közös álláspont nagymértékben figyelembe veszi az Európai Parlament által kifejtett legtöbb igény lényegét, és alkalmas arra, hogy hozzájáruljon a földgáz belső piacának megvalósításához és megfelelő működéséhez.